

Брюксел, 19 февруари 2026 г.
(OR. en)

14144/1/25
REV 1 ADD 1

Междуинституционално досие:
2022/0344 (COD)

ENV 1039
CLIMA 445
AGRI 499
FORETS 89
ENER 534
TRANS 474
CODEC 1560
PARLNAT

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ НА СЪВЕТА

Относно: Позиция на Съвета на първо четене с оглед на приемането на ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за изменение на Директива 2000/60/ЕО за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите, Директива 2006/118/ЕО за опазване на подземните води от замърсяване и влошаване на състоянието им и Директива 2008/105/ЕО за определяне на стандарти за качество на околната среда в областта на политиката за водите

- Изложение на мотивите на Съвета
- Приета от Съвета на 17 февруари 2026 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. На 22 юни 2022 г. Комисията прие предложение за Директива за изменение на Директива 2000/60/ЕО за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите (РДВ), Директива 2006/118/ЕО за опазване на подземните води от замърсяване и влошаване на състоянието им (ДПВ) и Директива 2008/105/ЕО за определяне на стандарти за качество на околната среда в областта на политиката за водите (ДСКОС)¹.
2. На 24 януари 2023 г. беше проведена консултация с Комитета на регионите и Европейския икономически и социален комитет. Европейският икономически и социален комитет прие становището си по предложението на 22 февруари 2023 г.²
3. На 19 юни 2024 г. Корепер прие мандат за преговори с Европейския парламент³.
4. Европейският парламент прие позицията си на първо четене на 24 април 2024 г. с 452 гласа „за“, 43 гласа „против“ и 83 гласа „въздържал се“⁴.
5. Бяха проведени четири тристранни срещи — на 28 януари, 20 май, 17 юни 2025 г. и на 23 септември 2025 г. Председателството предложи преработени мандати на Корепер на заседанията си от 14 май, 13 юни и 17 септември 2025 г. В допълнение към политическите тристранни срещи бяха проведени 34 технически срещи.

¹ 14265/22 + ADD 1-3.

² ОВ С 146, 27.4.2023 г., стр. 41 – 45.

³ 11383/24.

⁴ 10562/24.

6. На 8 октомври 2025 г. Комитетът на постоянните представители направи анализ на текста с оглед на постигането на съгласие и одобри окончателния компромисен текст, постигнат в резултат на тристранните срещи⁵. Одобреният текст беше разпространен като приложение към документ 13706/25.
7. На 21 октомври 2025 г. комисията по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните (ENVI) на Европейския парламент даде одобрението си за текста. Впоследствие на същия ден председателят на комисията ENVI изпрати писмо до председателя на Комитета на постоянните представители, в което посочва, че след проверка от страна на юрист-лингвистите той ще препоръча на комисията ENVI и на пленарното заседание да приемат позицията на Съвета без изменения.

II. ЦЕЛ

8. През 2019 г. Комисията извърши оценка на проверката за пригодност на законодателството на ЕС в областта на водите, която включи Рамковата директива за водите, Директивата относно стандартите за качество на околната среда, Директивата за подземните води и Директивата за наводненията⁶. При проверката за пригодност се стигна до заключението, че въпреки че законодателството до голяма степен е пригодно за целта, има възможност за подобрене по отношение на справянето с химическото замърсяване.
9. Настоящото предложение за изменение на РДВ, ДПВ и ДСКОС има за цел да актуализира приложенията към тези директиви, в които се съдържат списъците на замърсителите и стандартите за качество, да подобри мониторинга на химичните смеси, да рационализира бъдещите актуализации в съответствие с научните констатации, да подобри достъпа до данни, прозрачността им и повторното им използване и да определи нови стандарти за редица вещества, които пораждаат нови опасения.

⁵ 13321/25.

⁶ 15101/19 + ADD 1.

III. АНАЛИЗ НА ПОЗИЦИЯТА НА СЪВЕТА НА ПЪРВО ЧЕТЕНЕ

10. Въз основа на предложението на Комисията Парламентът и Съветът проведоха преговори с оглед да се постигне споразумение на етапа на позицията на Съвета на първо четене. Текстът на проекта за позиция на Съвета отразява напълно компромиса, постигнат между двата съзаконодателя.
11. За да се улеснят преговорите, политическите въпроси бяха групирани в пет клъстера: а) списъци за наблюдение, б) мониторинг, в) докладване, г) вещества и д) хоризонтални въпроси. Споразумението, постигнато на тристранната среща от 23 септември 2025 г., което е отразено в позицията на Съвета на първо четене, съдържа следните **ключови политически въпроси**:
- а) Клъстер „списъци за наблюдение“**
12. Списъците за наблюдение както на подземните, така и на повърхностните води трябва да бъдат установени с акт за изпълнение в срок от 2 години и след това да бъдат преразглеждани на всеки три години. Държавите членки трябва да извършват мониторинг на всяко вещество или група вещества от списъка за наблюдение в избрани представителни станции за мониторинг за период от 24 месеца. Периодът на мониторинг започва в рамките на шест месеца от съставянето на списъка за наблюдение, но вземането на проби и анализът не е необходимо да започват в началото на този период. Веществата в списъка за подземните води трябва да бъдат наблюдавани поне веднъж годишно. Веществата в списъка за повърхностните води следва да бъдат наблюдавани поне два пъти годишно и поне веднъж годишно за биотата и седимента.

13. **Списъците за наблюдение са ограничени** до максимум пет вещества или групи вещества за подземните води и до десет вещества или групи вещества за повърхностните води. Пластмасовите микрочастици и показателите за антимикробна резистентност ще бъдат включени само при условие че са налични надеждни методи за вземане на проби и за анализ. Комисията е натоварена със задачата да разработи такива методи в срок от 18 месеца.
14. ЕСНА трябва да изготвя научни доклади, за да подпомага Комисията при избора на веществата за включване в списъка за наблюдение, като взема предвид широк спектър от научна информация, включително препоръките от Общата стратегия за прилагане на РДВ.
- б) Клъстер „мониторинг“**
15. По отношение на **честотата на мониторинга** на веществата, които се явяват като повсеместно разпространени РВТ вещества, държавите членки могат да извършват по-малко интензивен мониторинг от изисквания за приоритетните вещества, но такъв мониторинг следва да се извършва най-малко на всеки три години, освен ако употребата или емисиите на веществото или техническите знания и експертната преценка не обосновават друг интервал.
16. Що се отнася до **сезонните вариации** при мониторинга, държавите членки трябва да вземат предвид пиковете на употреба на веществата при планирането на своя мониторинг. Предвижда се също и доброволно насърчаване на цифровизацията на мониторинга.

17. **Основаният на въздействието мониторинг** е задължителен за естрогенните вещества в повърхностните води за период от 2 години, за да се даде възможност на Комисията да събере данни. Комисията определя техническите спецификации за този мониторинг чрез акт за изпълнение. За да се гарантира, че държавите членки разполагат с достатъчно време за подготовка, броят на пунктовете за мониторинг е ограничен и събраните чрез този метод данни се изключват от оценката на състоянието в края на 6-годишния цикъл, по време на който ще се извършва този 2-годишен мониторинг.
18. По отношение на **съвместното съоръжение за мониторинг** в РДВ е включена разпоредба, която следва степенуван подход, т.е. първо Комисията трябва да оцени осъществимостта и след това евентуалното създаване на съоръжението. Използването на съоръжението от държавите членки е доброволно.

в) Клъстер „докладване“

19. Относно докладването, позицията на Съвета на първо четене съдържа следните елементи:
- докладването за състоянието ще продължи да се извършва в рамките на шестгодишните планове за управление на речните басейни;
 - действащата разпоредба относно междинния доклад за програмата от мерки се заличава;
 - данните от мониторинга, свързани с биологичните качествени елементи в повърхностните води, трябва да се докладват на всеки 3 години;
 - данните от мониторинга, свързани с химичните качествени елементи в повърхностните и подземните води, трябва да се докладват на всеки две години. Държавите членки се насърчават да докладват за това ежегодно на доброволна основа;
 - новите задължения за докладване следва да бъдат напълно съгласувани със съществуващите механизми за електронно предаване на данни;
 - Държавите членки могат да предоставят допълнителни карти, за да представят информацията за състоянието.

г) Клъстер „вещества“

20. Относно **веществата** позицията на Съвета на първо четене съдържа следните елементи:

- Относно **PFAS**: Сборът от PFAS за подпочвените води е приведен в съответствие с Директивата за питейната вода (ДПВ), в която се определя стандарт за качество (QS) за сбора от 20 PFAS. Привеждането в съответствие с ДПВ е динамично и всички актуализации, направени за питейната вода, автоматично ще се прилагат за подземните води. Освен това, за да се вземат предвид новите научни знания и по-доброто разбиране за вредността на тези вещества, за подземните води е включен стандарт за качество за сбора от 4 PFAS, за които е признато, че представляват значителен риск за човешкото здраве и за околната среда. За повърхностните води TFA е добавена към сбора от 24 PFAS. При следващия преглед, както за подземните, така и за повърхностните води, Комисията трябва да прецени дали TFA следва да има собствен отделен стандарт за качество или да продължи да бъдат част от сбора от PFAS. Комисията следва да обмисли също така определянето на стандарти за качество за PFAS като цяло.
- По отношение на **пестицидите**: За подпочвените води се опростява стандартът за качество за метаболити на пестицидите, които не са от значение. Освен това Комисията трябва да изготви чрез акт за изпълнение списък на известните метаболити на пестицидите, като посочи дали те са от значение или не. Този списък следва да бъде приет в срок от 24 месеца от влизането в сила на настоящата директива за изменение и след това следва да бъде актуализиран в съответствие с цикъла на плановете за управление на речните басейни. За повърхностните води, първоначално предложеният от Комисията стандарт за качество на околната среда (СКОС) за общи пестициди се заменя със СКОС за сбора от пестицидите, които вече са включени в списъка на приоритетните вещества, подлежащи на мониторинг (с изключение на четирите пестицида, които трябва да бъдат наблюдавани в биотата или седимента, и на глифосата), със стойност 0,2 µg/l за прясната вода.

- Относно **бисфенолите**: Бисфенол-А се определя като приоритетно опасно вещество и поради това се добавя към списъка на веществата в приложение I към ДСКОС.
- Относно **изваждането на вещества от списъка**: Атразин се изважда от списъка.
- Що се отнася до **сборовете и общите стойности** в ДПВ отново се въвежда приложение V, което съдържа „вещества за преглед“ и в което се изброяват сборът (овете) от избрани фармацевтични продукти по начин на действие и сборът от бисфеноли, които да бъдат разгледани при следващия преглед. По подобен начин към ДСКОС се добавя ново приложение III, което съдържа „вещества за преглед“ и в което се изброяват сборът от бисфеноли, сборът (овете) от избрани пестициди по начин на действие и сборът (овете) от избрани фармацевтични продукти по начин на действие, които трябва да бъдат разгледани при следващия преглед. За следващия преглед Комисията следва да обмисли също така определянето на СКОС при повърхностните води общо за пестициди, общо за фармацевтични продукти и общо за бисфеноли, както и определянето на стандарт за качество при подземните води общо за фармацевтични продукти и общо за бисфеноли, подкрепени от подходящи методи за мониторинг, въпреки че те не са включени в новите приложения III и V.

д) **Клъстер „хоризонтални въпроси“: Определения, мерки при източника; трансгранично сътрудничество; екосистеми на подземните води; недопускане на влошаване на състоянието и свързаните с това изключения; разширена отговорност на производителя; достъп до правосъдие; и крайни срокове, спазване, транспониране и преглед**

21. Във връзка с **определенията** както „приоритетни вещества“, така и „приоритетни опасни вещества“ бяха адаптирани към повторното въвеждане на член 16. В определението за „специфични замърсители на речните басейни“ беше посочено, че тези замърсители не са определени или вече не се определят като приоритетни вещества, а се заустват или депонират в значителни количества в някой речен басейн или подбасейн на територията на дадена държава членка. В позицията на Съвета на първо четене се добавят и две нови определения — „прагова стойност, основана на въздействието“ и „влошаване на състоянието на воден обект“, за да се отразят съответните нови разпоредби, въведени в РДВ, и се добавя определението за „вода, предназначена за консумация от човека“, за да се приведе текстът в съответствие с Директивата за питейната вода.

22. По отношение на **мерките при източника** от държавите членки се изисква при изготвянето на своите програми от мерки първо да обмислят мерки за контрол при източника съгласно съответното секторно законодателство на Съюза и след това, когато е необходимо, мерки за намаляване на риска от съществуващо замърсяване. Това е свързано и с повторното въвеждане на член 16 и изискването към Комисията да представи предложения за контрол за постигане на пълно или поетапно прекратяване на заустванията, емисиите и загубите на приоритетни опасни вещества в рамките на 20 години от определянето им като приоритетни опасни вещества.
23. Относно разпоредбите, **трансграничното сътрудничество** е рационализирано. В текста се уточнява освен това, че когато е изправена пред извънредни обстоятелства, по-специално екстремни наводнения, продължителни суши или значителни инциденти, свързани със замърсяване, в допълнение към информирането на други засегнати държави членки и международни органи за координация на речните басейни, държавата членка трябва да информира и Комисията.
24. По отношение на **екосистемите на подземните води** се признава необходимостта от събиране на повече знания за наличието, значението и чувствителността на екосистемите на подземните води, за да се гарантира тяхното опазване в бъдеще. Комисията следва да работи с държавите членки в рамките на общата стратегия за прилагане, за да разработи методика за определяне на наличието на подземни водни екосистеми. След бъде изготвена надеждна методика, държавите членки трябва да оценят наличието на подземни водни екосистеми в подземните водни обекти, чиито характеристики биха могли да подкрепят тяхното съществуване. Ако се установи наличието, държавите членки следва да определят по-строги стандарти за защита на тези екосистеми, освен ако стандартите, които са били определени преди това за защита на човешкото здраве, вече не са достатъчно строги.
25. Въвежда се определение за **влошаване**, което съответства на съществуващата съдебна практика, както и две **допълнителни изключения** съгласно член 4 от РДВ, съгласно които временното влошаване и влошаването чрез преместване следва да не се считат за нарушение на РДВ. Изключенията съдържат някои предпазни мерки, за да се гарантира, че целите на РДВ не са застрашени, по-специално по отношение на питейната вода.

26. По отношение на **разширената отговорност на производителя** Комисията трябва да изготви доклад в срок от 3 години от влизането в сила на настоящата директива за изменение, за да оцени по-специално осъществимостта за налагане на задължение на производителите, които пускат на пазара на ЕС продукти, съдържащи приоритетни вещества и приоритетни опасни вещества, да участват в разходите за програмите за мониторинг, създадени в съответствие с РДВ.
27. По отношение на **достъпа до правосъдие** в Рамковата директива за водите се вмъкват нови съображения и нов член.
28. По отношение на **сроковете и спазването** с позицията на Съвета на първо четене се въвежда значителна гъвкавост за държавите членки с така наречената „**клауза mutatis mutandis**“, както следва:
- срокът за постигане на добро химично състояние на подземните води по отношение на нововъведените вещества може да бъде удължен до 2039 г., а при определени обстоятелства — до една по-късна актуализация на ПУРБ, т.е. до 2045 г.,
 - за повърхностните води се предлагат същите удължавания за нововъведените приоритетни вещества, а срокът за постигане на съответствие на приоритетните вещества с преразгледаните СКОС може да бъде удължен до 2033 г. с възможно допълнително удължаване до 2039 г.,
 - както за подземните, така и за повърхностните води държавите членки могат да приложат удължаване на срока с над един цикъл в случаите, когато природните условия са такива, че целите не могат да бъдат постигнати в рамките на този период,

- по отношение на праговете стойности и специфичните замърсители на речните басейни, със СКОС, определени на равнището на ЕС или на национално равнище, държавите членки трябва да постигнат добро химично състояние на подземните и повърхностните води до края на следващите ПУРБ, считано от момента на определяне на стойностите или на СКОС, с възможно удължаване до една по-късна актуализация на ПУРБ,
- въвежда се предварителна програма от мерки за новоидентифицираните вещества в подземните и повърхностните води, като се копира подходът, използван за новоидентифицираните вещества в повърхностните води при преразглеждането на ДСКОС през 2013 г.,
- датата на транспониране се определя на 21 декември 2027 г., за да се гарантира, че свързаните с преразглежданите стандарти изисквания могат да бъдат взети предвид в четвъртия ПУРБ.

29. И накрая, **приложенията**, в които се изброяват замърсителите, ще се актуализират на всеки шест години. Същият цикъл ще се използва за публикуването на докладите на Европейската агенция по химикали (ЕЧА), с изключение на първия доклад на ЕЧА, който ще бъде публикуван след четири години. Членове 16 и 17 от РДВ се въвеждат отново, като по този начин се гарантира, че преразглеждането на приложенията ще става чрез обикновената законодателна процедура.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

30. Позицията на Съвета на първо четене относно тази директива за изменение отразява компромиса, постигнат при преговорите между Съвета и Европейския парламент със съдействието на Комисията. След като бъдат приети, предложените изменения на действащите директиви ще разрешат недостатъците, установени в нейната оценка по REFIT, и ще повишат нивото на защита на околната среда и на човешкото здраве от вредните последици на химическото замърсяване.